

Doen of laten?

Vertrouwen op je niet-pluisgevoel bij kinderen met koorts op de huisartsenpost? Doen! Krampachtig vasthouden aan een protocol en daarbij de patiënt uit het oog verliezen? Laten! In deze H&W is er aandacht voor zorg die we in de praktijk juist wel of beter niet zouden moeten toepassen.

Huisartsen zijn bij uitstek de beroepsgroep die zich bezighoudt met doelmatige zorg. Wij zijn immers de poortwachters van de Nederlandse gezondheidszorg. In het onderwijs is hier gelukkig ook steeds meer aandacht voor. Zo is er in de Groningse bacheloropleiding Geneeskunde een speciale *learning community* gericht op duurzame en doelmatige zorg, waarbij de inhoud voor een groot gedeelte door de afdeling Huisartsgeneeskunde & Ouderengeneeskunde vormgegeven wordt.

Toch vinden we het achterwege laten van klinisch handelen moeilijker dan het uitvoeren ervan. Het daadwerkelijk terugdringen van niet-gepaste diagnostiek in de praktijk is lastig, laten Heus en collegae zien in hun systematisch literatuuronderzoek. Bewustwording is een eerste stap in de richting van doelmatige zorg. De LESA Rationeel aanvragen van laboratoriumdiagnostiek, verderop in dit nummer, kan hierbij als ondersteuning dienen, en bijvoorbeeld gebruikt worden in een diagnostisch toetsoverleg (DTO).

Met als doel het terugdringen van niet-passende zorg in de huisartsenpraktijk, heeft

het NHG in samenwerking met onderzoekers van het Radboudumc vlak voor de zomer de beter-niet-doen-lijst gepubliceerd. Deze 30 niet-doen-aanbevelingen zijn geselecteerd uit een oorspronkelijke lijst van 385 (!) aanbevelingen afkomstig uit onze richtlijnen, om terughoudend te zijn of iets juist niet te doen.

De lijst is een goede reminder voor wat ik eigenlijk wel weet. Maar wat maakt dat ik in de spreekkamer toch afwijk van zo'n aanbeveling? Niet alleen ik als huisarts, maar ook de patiënt, dient overtuigd te worden van het beter laten van bepaalde zorg. Als waarnemend huisarts merk ik dat me dit makkelijker afgaat bij de patiënten waar ik reeds een vertrouwensrelatie mee opgebouwd heb. Naast overtuigingskracht en tijd in de spreekkamer kan actief verwijzen naar de informatie op Thuisarts.nl, die gebaseerd is op onze richtlijnen, ons hierbij helpen. De eeuwenoude adagia 'primum non nocere' en 'in dubio abstinere' blijven van kracht. Misschien deze beloften als muurdecoratie ophangen in mijn spreekkamer als extra stimulans? Ik zeg: doen! ■

Marian van den Brink, redactielid H&W

